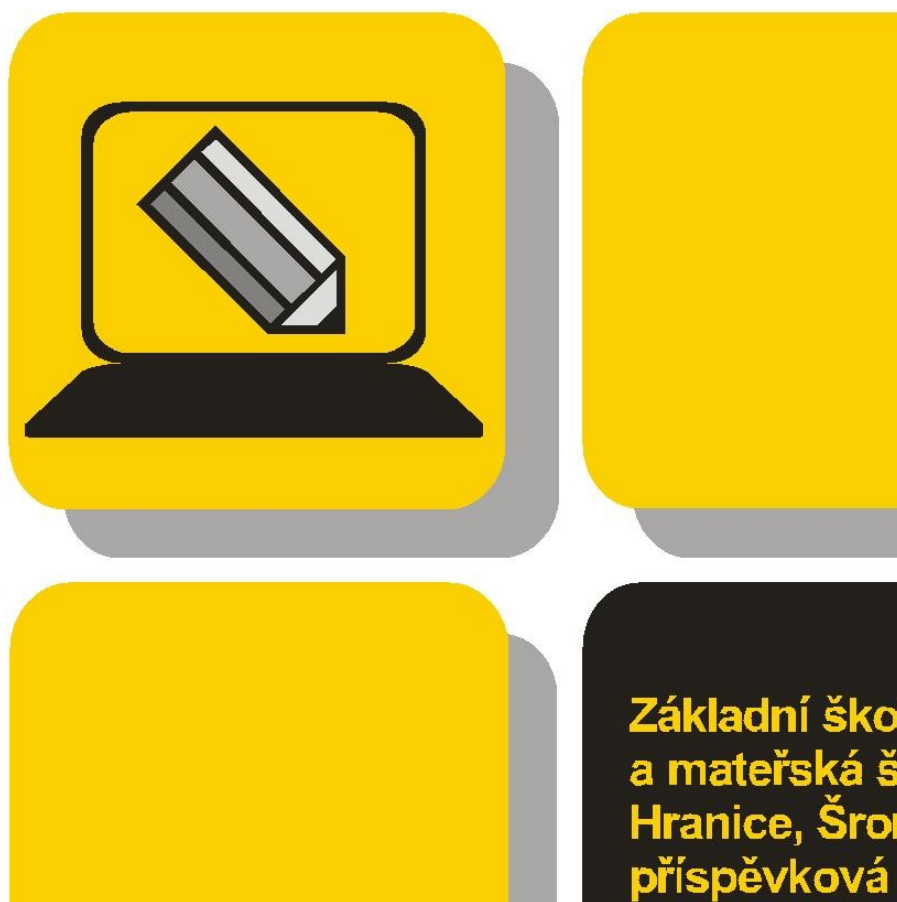


Základní škola a mateřská škola Hranice, Šromotovo,
příspěvková organizace

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

2021/2022



Jméno autora: Mgr. Ladislav Mareš

Schválil: Mgr. Radomír Habermann, ředitel školy

OBSAH

1.	ÚVOD.....	3
2.	VĚCNÉ ZÁZEMÍ PRO REALIZACI MPP ŠKOLY.....	5
3.	SPOLUPRÁCE S OSTATNÍMI ODBORNÍKY	5
4.	SPOLUPRÁCE S KOLEGY.....	6
5.	UPLATŇOVÁNÍ PŘIMĚŘENÝCH REPRESIVNÍCH NÁSTROJŮ	8
6.	AKTIVITY ZAMĚŘENÉ NA VEŘEJNOST OBČANŮ, RODIČE	9
7.	NESPECIFICKÁ PRIMÁRNÍ PREVENCE	10
7.1	TEMATICKÉ BLOKY.....	10
7.2	JEDNORÁZOVÉ AKCE.....	12
7.3	CÍLE MPP NA KONCI 3., 5. A 9. ROČNÍKU	12
8.	SPECIFICKÁ PRIMÁRNÍ PREVENCE	13
9.	POUŽITÁ LITERATURA	14
	PŘÍLOHA 1 - HODNOCENÍ PLNĚNÍ MPP VE ŠKOLNÍM ROCE	15
	PŘÍLOHA 2 - CÍLE MPP NA KONCI 3., 5. A 9. ROČNÍKU.....	17
	PŘÍLOHA 3 - ŠKOLSKÉ DOKUMENTY K PREVENCI RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ ..	19
	PŘÍLOHA 4 - DOTAZNÍK PRO TŘÍDNÍ UČITELE.....	22

1. Úvod

Základní linie v prevenci rizikového chování:

- problematika protidrogová – zejména užívání lehkých drog - kouření cigaret a marihuany
- výchova ke zdravému životnímu stylu a k rozvoji a podpoře sociálních kompetencí – výcvik ke zvládání stresových situací a jejich správné vyhodnocení, komunikace, kritické myšlení.

Nezbytné je také nabízet kontakty, kde žáci i jejich zákonní zástupci mohou hledat pomoc.

Primární prevence rizikového chování u žáků v působnosti MŠMT je zaměřena na:

a) předcházení zejména těmto rizikovým jevům v chování žáků:

- záškoláctví
- interpersonální agresivní chování – agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií, násilí, domácí násilí, krizové situace spojené s násilím, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie, krádeže, loupeže, vydírání, vyhrožování,
- závislostní chování, užívání různých typů návykových látek, netolismus, gambling,
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, nerespektování a nedodržování pravidel BESIP, prevence úrazů,
- spektrum poruch příjmu potravy,
- negativní působení sekt,
- sexuální rizikové chování

b) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:

- domácího násilí,
- týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání,
- ohrožování mravní výchovy mládeže,
- poruch příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie).

Primární prevence rizikového chování u žáků v působnosti Olomouckého kraje se zaměřuje na tyto cíle:

- podpora pozice školního metodika prevence, koordinace a funkčnost školního poradenského pracoviště, spolupráce s třídními učiteli a dalšími pedagogy,

- podpora realizace třídnických hodin na školách,
- spolupráce zejména s Policií ČR, Městskou policií, OSPOD a Nestátními neziskovými organizacemi (dále NNO)

2. Věcné zázemí pro realizaci MPP školy

cílová skupina	cíl
MŠ	prostory MŠ (hra, relaxace, setkání s rodiči)
1. stupeň	čekací třídy, ŠD
2. stupeň	čekací třídy
všichni, široká veřejnost	konzultační hodiny – kdykoli po domluvě
všichni, široká veřejnost	Školní poradenské pracoviště
všichni	knihovna
ped. pracovníci	Informační systém

3. Spolupráce s ostatními odborníky

instituce	jméno	kontakt
PPP – okresní metodik prevence	Mgr. I. Oršulíková	orsulikova@ppp-prerov.cz 581 21 77 60, 581 20 80 14
Kappa Hranice		hranice@kappa-help.cz 581 607 022
Kontaktní a krizové centrum Kappa Přerov		office@kappa-help.cz 581 207 901
Městská policie Hranice		mp.hranice@mesto-hranice.cz 581 602 928 581 828 101
Policie ČR	pprap. Klabačková	974 778 778 604 233 939
Pedagogicko - psychologická poradna	Mgr. Kateřina Mazíková	mazikova@ppp-prerov.cz 581 604 125
Oddělení sociálně-právní ochrany dětí	Bc.Lenka Alvado Blanco	581 828 440
	R. Sutorý	581 828 445
Klinický psycholog a psychoterapeut	Mgr. Zdeněk Kolařík	kolajda@volny.cz 581 679 319
Sdružení D	Bc. Marcela Nesvadbová	programy@sduzenid.cz 733 104 076

4. Spolupráce s kolegy

Plán - termín	Cíl	Zodpovědná osoba	Způsob realizace	Poznámky
říjen	Seznámení nových pg. zaměstnanců s hlavními cíli prevence.	Mareš	společný rozhovor	noví pg pracovníci se s cíli seznámí a mohou o nich diskutovat
říjen	Jsou stanoveny priority prevence, dohodnut rozpočet a realizace MPP.	Mareš Habermann	společné jednání	společné stanovisko
říjen - listopad	Seznámení pg pracovníků s MPP.	Mareš	elektronicky	pg pracovníci se s materiály seznámí a mohou na ně reagovat.
	Jednotliví vyučující jsou seznámeni s tématy, která se týkají předmětů, které v tomto školním roce učí.	Mareš	elektronicky	
	Pg pracovníci jsou seznámeni s uplatňováním přiměřených represivních nástrojů – řešení šikany a materiál „Co dělat když“.	Mareš	elektronicky karty ve sborovnách	
prosinec	Doplnění MPP – „Co dělat když“	Mareš	elektronicky karty ve sborovnách	pg pracovníci se s materiály seznámí
leden	Přípravný kurz pro vybrané pedagogy pro preventivní programy Sdružení D	Mareš, Kunovská, Dřimalová, Bouchala, Preňková, Řepová, Tomečková	Školení Olomouc	Školení před realizací programů Sdružení D v jednotlivých třídách 2022
průběžně	Vzájemná spolupráce – OSV, EV	Mareš	dle potřeb a možností	zvýší se dovednost učitelů
průběžně	Tvorba metodik a doporučení k EV na 1. st.	Mareš Kuchaříková	listopad	vytvoří se systém v aktivitách EV
prů-	Pg pracovníci vedou žáky ke	všichni pg	Řídí se morálním	Sníží se počet

běžně	zdravému životnímu stylu.	pracovníci	kodexem.	výchovných a klasifikačních opatření
	Pg pracovníci zaujímají odmítavý postoj ke zneužívání návyk. látek a k nezdravému způsobu života.			
	Pg pracovníci vytváří ve svých hodinách klima důvěry a tolerance.	jednotliví vyučující	Každá třída má dohodnutá pravidla, která si stanoví s TU a zveřejní je. Ostatní vyučující tato pravidla respektují.	
	Pg pracovníci pracují individuálně se žáky se speciálními potřebami, sociálním znevýhodněním.	jednotliví vyučující ŠPP	Dodržování doporučení PPP (jiných odborníků).	
	Pg pracovníci dbají na dodržování práv dítěte – právo na fyzický, duševní, morální, duchovní a sociálně zdravý rozvoj.	vyučující	Dodržují platné zákony a nařízení.	
průběžně	Spolupráce metodika prevence s výchovnou poradkyní v oblasti prevence rizikového chování.	Mareš	Příprava výchovných komisí	Dobrý průběh komisí.
	Spolupráce metodika prevence se školním speciálním pedagogem	Mareš	Poradenská činnost	Správné řešení problémových situací
	Spolupráce metodika prevence s vedoucí učitelkou MŠ	Mareš	Poradenská činnost	Správné řešení problémových situací
	Organizace aktivit společných pro žáky různých věkových skupin.	Pověření jednotlivci	Různé akce – sportovní soutěže, setkání, ŠvP, karnevaly, projektové vyučování, projekty apod.	Zvyšování bezpečného prostředí, důvěry.
	Organizace aktivit přímo žáky pro žáky (např. ve spolupráci se žakovským parlamentem).			

5. Uplatňování přiměřených represivních nástrojů

zodpovídá	obsah
pg pracovníci	Důsledné dodržování zákona o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, včetně oznamovací povinnosti (v tomto pořadí – zák. zástupci, vedení školy, OSPOD, Policie ČR).
	V případě podezření, že dítě je ve škole pod vlivem návykové látky – pokyn uložen ve sborovnách a u metodika prevence.
	Při důvodném podezření, že se jedná o šikanu, se postupuje podle metodického pokynu - uložen ve sborovnách a u metodika prevence.
	V případě dealerství se postupuje podle metodického pokynu – uložen ve sborovnách a u metodika prevence.
	Důsledně potírat kuřáctví, požívání alkoholu a dalších návykových látek – v případě, že vidí žáka zneužívat návykové látky, zasáhne vhodným způsobem.

6. Aktivity zaměřené na veřejnost občanů, rodiče

plán	zodpovídá	úkol
průběžně	Kunovská	Pokračovat ve spolupráci se SRPŠ (finanční spoluúčast).
	Hawigerová Janoušková	Působit na rodiče přes školskou radu – prezentace školy, pomoc při získávání finančních prostředků (např. grantová řízení, příspěvek na ŠvP, výjezdy).
	metodik	Možnost využití konzultačních hodin.
	Malá	Působit na veřejnost přes žákovskou samosprávu (účast na akcích, pomoc při organizaci akcí).
	všichni	Navodit prostředí důvěry pro řešení problémů žáků ve škole i mimo školu (neodmítnout pomoc, radu, poskytnout kontakty).
	tř.učitelé, MŠ	Seznámit rodiče s MPP – konzultace, nástěnka.
říjen	Polláková	Podzimní slavnost – akce pro rodiče a děti.
říjen	učitelky 1.st. + vych.ŠD, žákovský parlament	Halloween – karneval s maskami pro žáky 1.-4.ročníků
během roku	Tyralíková, Grygarová, Hašová	Ukázková hodina pro rodiče žáků prvních ročníků
listopad	Polláková	Podzimní výstava.
listopad	Krausová	Beseda s rodiči vycházejících žáků
listopad	Hašová	Klíče od pevnosti Štomořák
prosinec	Polláková	Vánoční besídka pro rodiče a sourozence.
prosinec	všichni	Vánoční jarmark
březen	Polláková	Jarní besídka a výstava pro rodiče a sourozence.
duben	Polláková	Exkurze u hasičů a Policie ČR.
duben	Smolová	Exkurze u hasičů.
květen	Polláková	Besídka ke Dni matek s výstavou dětských prací
červen	Polláková	Den dětí s MP.

7. NESPECIFICKÁ PRIMÁRNÍ PREVENCE

7.1 Tematické bloky

Ročník	Zodpovídá	téma	znalosti	termín	forma realizace
MŠ	Polláková	Zdravý životní styl	Životospráva, režim dne, styl života.	září - červen	vyučovací jednotka
		Poznávání lidí	Kamarádství, vztahy k ostatním.		
		Zdravé prostředí	Ve spolupráci s rodiči – oddálit kontakt s návykovou látkou, podpora zájmových činností.		
1. ročník	třídní učitel	Výchova ke zdraví	Denní režim, zdraví a nemoc, hygiena.	září - červen	vyučovací hodina
		Poznávání lidí	Kamarádství, vztahy k ostatním – noví spolužáci.		mimovyučovací aktivity
2. ročník	třídní učitel	Psychohygiena	Organizace vlastního času, režim dne.	únor	vyučovací hodina
		Lidské vztahy	Tolerance, empatie, vztahy ve třídě, vztahy v rodině. Problémové situace.	září - listopad	vyučovací hodina zážitková lekce
3. ročník	třídní učitel	Člověk a jeho zdraví	Zdravá strava, návykové látky (léky apod.)	květen - červen	skupinová práce
	metodik, TU	Mezilidské vztahy	Šikana, sebepoznání, osobní bezpečí.	dle potřeby	interaktivní výcvik
4. ročník	třídní učitel	Lidé kolem nás	Právo a spravedlnost. Vzájemné vztahy.	září, březen - červen	zážitková lekce projektové vyučování vyučovací jednotka
		Člověk a jeho zdraví	Návykové látky a zdraví, počítače, osobní bezpečí.	říjen, listopad	soutěž, vyučovací jednotka
5. ročník	třídní učitel	Návykové látky a zdraví	Legální drogy – alkohol, tabákové výrobky, ochrana zdraví, odmítnutí.	říjen, listopad	Interaktivní výcvik, soutěž
		Soužití lidí	Komunikační situace a dovednosti, kyberšikana.	1x za pololetí	projekty ročníku, vyučovací hodina
6. ročník	Drábek	Internet jako svo-	Autorský zákon, nežádoucí pošta, netiketa –	únor - březen	vyučovací hodina

		bodné médium	pravidla a zásady chování v síti internet.		
	třídní učitel, metodik	adaptace	Poznávání ostatních, první třídní pravidla, rituály.	září	dva vyučovací dny
	třídní učitel – učitel VO a VKZ	Moje vztahy k druhým lidem	Vzájemné poznávání se ve skupině, chyby při poznávání lidí, problémy s dospíváním.	září, průběžně	vyučovací hodina, zážitková lekce
7. ročník	JČ, VO	Etnický původ	Rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost	prosinec	vyučovací hodina
	Drábek	Novodobé pirátství	Autorský zákon, hudba na nosičích, na internetu.	průběžně	
8. ročník	PŘ, VO	Sexualita	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví, pohlavně přenosné choroby, sexuální kriminalita, rizikové prostředí.	leden – únor, květen - červen	projekt, vyučovací hodina
	VO	Závislosti	Zneužívání návykových látek, patologické hráčství, alkoholismus, producenti drog.	říjen - prosinec	vyučovací hodina, plakáty
9. ročník	VO	Multikulturalita	Projevy diskriminace, rasismus, xenofobie, holocaust	říjen, květen	vyučovací hodina
		Protiprávní jednání	Cvičení sebekontroly, právní systém, jedinečnost každého člověka.	březen - duben	
	třídní učitel	Drogová prevence	Osobní růst, prevence rizikového chování, ochrana zdraví.	září	zážitková lekce, vyučovací hodina

7.2 Jednorázové akce

ročník	téma	zodpovídá	plán
MŠ	Plavecký výcvik	Polláková	duben - květen
1. roč.	Adaptační týden – Prvňáčkův týden	třídní učitelé	září
2. roč.	Příběh pana Tydýta, program Sdružení D – vztahy, tolerance, respektování odlišností	třídní učitelé	říjen
3. roč.	Školy v přírodě	třídní učitelé	červen
6. roč.	Adaptační kurz	třídní, metodik	září
6. roč.	Son-outsider – vztahy v kolektivu, prevence šikany, program Sdružení D	třídní učitel	říjen, listopad
1.-9. roč.	Práce se třídou dle potřeb	třídní učitelé	celý rok
5., 7. a 8.roč	Lyžařské kurzy	pověření uč.	zima
2.,3.roč.	Plavecký výcvik	třídní učitelé	podzim
ŠD	Akce dle celoročního plánu školní družiny	vychovatelky	celý rok
1.-9. roč.	Nabídka volnočasových aktivit	jednotliví uč.	celý rok
9.ročník	Absolventské práce - jedinci	jednotliví uč.	2.pololetí
1.-9. roč.	Sportovní, kulturní a zájmové akce dle plánu školy.	jednotliví uč.	celý rok
9.ročník	Prevence závislostí – internet, rizikové chování na internetu – program Sdružení D Kelly a Anna	metodik prevence	listopad

7.3 Cíle MPP na konci 3., 5. a 9. ročníku

Viz příloha č. 2

8. SPECIFICKÁ PRIMÁRNÍ PREVENCE

ročník	Aktivita	plán	zodpovídá	forma zajištění
MŠ	Zdraví dětí - projekt	průběžně	Polláková	aktivity
MŠ	Beseda s policií	duben	Polláková	beseda
MŠ	Exkurze u hasičů	duben	Polláková	exkurze
MŠ	Exkurze u policie	duben	Polláková	exkurze
1.-9. ročník	Tři dny s třídním	září	TU	inter.výcv.
1. stupeň	Dopravní tematika – besedy, dopravní hřiště.	podzim, duben	Bouchala	besedy, výcvik
2. ročník	Beseda s MP – Bezpečné chování	září	Tomečková	beseda
2. ročník	Návštěvna služebny MP	duben	Tomečková	exkurze
2. ročník	Kočíčí zahrada	říjen	TU	inter.výcv.
2. ročník	Chraň sebe i své kamarády - VDO	únor	metodik, TU	projekt
3. ročník	Šikana a vztahy mezi žáky	jaro	metodik, TU	interakt. výcvik
3. ročník	Besedy s M P – Nebezpečné situace	duben	Tomečková, TU	beseda
4. ročník	Projekt – Kdo jsem já.	říjen	metodik, TU	projekt
5. ročník	Beseda s MP - Šikana	březen	Tomečková	beseda
5. ročník	Nenič své zdraví – závislosti, návykové látky.	dle zájmu	metodik, TU	interakt. výcvik
zájemci	Spaní ve škole - vztahy	průběžně	TU	aktivity
6. ročník	Adaptační kurz	září	TU	inter. výc.
6. ročník	Vztahy ve třídě (včetně sociogramu).	dle zájmu	metodik, TU	inter.výc.
6. ročník	Občan a jeho postavení ve městě - VDO	červen	PK ČJ, D, VO Janoušková	projekt
6. ročník	Vztahy ve třídě	říjen	metodik, TU	inter. výcvik
7. ročník	Člověk na ostrově - OSV	říjen	Janoušková, Dohnálková, Janík	projekt
8. ročník	Hledám svůj svět - OSV	únor	PK ČJ, D, VO Janoušková	projekt
9. ročník	Multikulturalita	květ - čer	PK ČJ, D, VO	projekt
9. ročník	Závislost	říjen	TU, učitelé VKZ	interakt. výcvik
9. ročník	Kyberšikana	říjen-listopad	metodik	3 vyučovací hodiny seriál Marty is dead
1.-9. ročník	Aktivity OSV	celý rok	TU	
vybrané	Práce se třídou	individ.	metodik	

9. Použitá literatura

- ❖ Fojtíková, Z. Cesta k nápravě I. Cyklus s dr. Kolářem o šikaně. Rodina a škola č. 6-7, 2000
- ❖ Prevence, ročník 3, 4
- ❖ Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, VÚP, Praha 2005
- ❖ Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT 2019 - 2027
- ❖ Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže č. j.: 14514/2000-51
- ❖ Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14423/99-22
- ❖ Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č. j.: 28275/2000-22
- ❖ Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č. j. 10194/2002-14
- ❖ Minimální preventivní program pro MŠ, Bc. Lukáš Eisenvort
- ❖ Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže
- ❖ Strategie prevence kriminality na léta 2012 – 2015
- ❖ Krajský plán primární prevence rizikového chování v Olomouckém kraji na léta 2019 - 2022

PŘÍLOHA 1 - HODNOCENÍ PLNĚNÍ MPP VE ŠKOLNÍM ROCE

1.1 Vyhodnocení minimálního preventivního programu

Hlavní cíle MPP ve školním roce 2020/2021 byly vzhledem k velkému množství distanční výuky splněny jen částečně. Vyučující vynaložili maximální úsilí ve snaze co největší množství úkolů stanovených plánem prevence naplnit, což v mnoha případech nebylo možné. Cíle MPP se shodují s obecnými cíli školy a vycházejí z cílů stanovených ve strategii prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti rezortu školství a Strategii prevence rizikového chování u dětí a mládeže v Olomouckém kraji.

1.1.1 Vzdělávání

- Také v oblasti zvyšování kvalifikace a vzdělávání v oblasti prevence byl hodnocený školní rok specifický, a to zejména téměř absolutním omezením kontaktních školení. Většina se odehrávala distanční formou.
- metodik prevence:
 - zapojení do párové (tandemové) výuky
 - samostudium
 - setkání metodiků prevence – novinky a změny (limitováno preventivními opatřeními Covid 19)
- pedagogičtí pracovníci:
 - OSV – samostudium a individuální DVPP
 - školení – dle svých preferencí (limitováno preventivními opatřeními Covid 19)

1.1.2 Organizace prevence

- metodik prevence:
 - Vypracování a aktualizace minimálního preventivního programu
 - V přípravném týdnu byla pedagogickému sboru nabídnuta řada aktivit OSV, EV. Tyto aktivity mohou pedagogové využít v práci se třídou (př. Tři dny s třídním).
 - V prvních dnech školního roku již tradičně proběhla akce Tři dny s třídním – posílení pozitivních vztahů ve všech třídách, posílení úlohy třídního učitele, tvorba třídních pravidel.
 - Adaptační kurz 6. ročníků – po zkušenostech a omezeních v souvislosti s Covid 19 bez výjezdu mimo město – rozvoj spolupráce, komunikace, pozitivních vazeb, tvorba prvních společných pravidel, vzájemné poznávání mezi žáky i mezi žáky a třídním učitelem – zapojení bývalých třídních (5. ročníků) a nových třídních (6. ročníků). Tento nový způsob organizace adaptačního kurzu se osvědčil a bude aplikován i v dalším školním roce.
 - Průběžné sledování podmínek a situace ve škole z hlediska nebezpečí výskytu rizikového chování – učitelé při problémech ve třídě metodika kontaktovali a

konzultovali možná řešení. Více problémů se objevilo až po obnovení standardní výuky ve škole, jejich řešení se promítne i do následujícího školního roku.

- Schránka důvěry – především využívali žáci prvního stupně, vzhledem k delšímu období distanční výuky bylo zpráv méně, vzkazy byly konkrétní. Byly využity při řešení konkrétních sdělení.
 - Poradenská služba – konzultační hodiny, řešení konkrétních případů.
 - Vybavení školy odbornými a metodickými materiály a dalšími pomůckami – doplněny filmy s problematikou prevence.
 - Úprava a vedení hodin v rámci projektů.
 - Příprava adaptačních kurzů pro budoucí šestáky.
 - Práce s devátými ročníky – hodiny věnované problematice drogové závislosti, kyberšikaně a předsudkům.
 - Spolupráce se speciálním pedagogem školy.
- ostatní pedagogové:
 - Využití volného času – kroužky pro žáky byly limitovány opatřeními Covid 19.
 - Třídní učitelé společně s ostatními učiteli citlivě, ale důrazně řešili spory v komunikaci mezi žáky a další související přestupky. Vždy byl navázán kontakt se zákonnými zástupci žáka. V závažnějších případech se sešli TU, výchovný poradce, metodik prevence a člen vedení školy.
 - Školní řád obsahuje zákaz nošení, držení, distribuci a zneužívání návykových látek.
 - Tři dny s třídním – spolupráce, komunikace, pozitivní vztahy, pravidla třídy.
 - Prohloubení spolupráce se ŠD – přesah aktivit OSV a EV do činnosti ŠD
 - Řešení problematiky používání mobilních telefonů ve škole – s ohledem na prevenci
 - Spolupráce se speciálním pedagogem školy.

Mgr. Ladislav Mareš

PŘÍLOHA 2 - Cíle MPP na konci 3., 5. a 9. ročníku

Na konci 3. ročníku by měl žák mít:

Znalosti	dovednosti	postoje
Jak společně s rodiči stanovit svůj denní režim.	Spolupodílet se na organizování volného času – příprava na vyučování, zájmy, relax a odpočinek	Přijmout dobře míněné rady. Mít pochopení pro určité hodnoty – vzdělání, sport, ...
Hodnota zdraví, jak předcházet nemocím a úrazům.	Péče o tělo, hygiena, ochrana zdraví, otužování. Volba vhodné stravy.	Pozitivní vztah k vlastnímu tělu. Orientovat se v otázkách aktivního zdraví.
I léky jsou drogy, které nám z rukou lékaře pomáhají.	Jak nezneužívat léky.	Používání léků v domácnosti.
Jak poznávat lidi, jak s nimi komunikovat a vycházet.	Pěstovat pozitivní vztahy k ostatním, hledat kamarády. Sebepoznání a sebepojetí – co o sobě vím. Pozitivní vztahy v rodině.	Budování demokratických vztahů ve třídě a škole. Pracovat na toleranci a empatii ve vztahu k okolí.
Osobní bezpečí.	Orientovat se v krizových situacích, těmto situacím předcházet. Výběr kamarádů. Přivolat pomoc.	Odmítání násilného chování. Poskytnout pomoc s ohledem na svůj věk.
Návykové látky – jejich působení na náš organismus.	Odmítat nabízené návykové látky – alkohol, cigarety.	I cigarety a alkohol, které bývají běžně doma, nám mohou ublížit.

Na konci 5. ročníku by měl žák mít:

znalosti	dovednosti	postoje
Člověk a jeho zdraví – správná strava, cvičení, otužování, trávení volného času, základy sexuální výchovy.	Organizace a plánování volného času – vhodné trávení – sport, koníčky. V případě potřeby dovednost relaxace a odpočinku.	Vytvářet si vhodný žebříček hodnot. Cenit si vlastního těla. Akceptování rozlišností mezi lidmi – pohlaví, vzhled, dovednosti,...
Mezilidské vztahy, právo a spravedlnost, práva a povinnosti, principy demokracie.	Spoluvytvářet a dodržovat pravidla třídy, školy. Ke každému právu přiřadit i povinnosti jednotlivce. Umění komunikace v rámci sociální skupiny.	Přístupovat ke každému jako k jedinečné bytosti. Respektovat odlišnosti a názory ostatních – umění poslouchat a vhodně reagovat.
Média a komunikace. Novodobé pirátství.	Využití internetu. Chápání vlivu médií na každodenní život jedince. Vztah mediálního sdělení a reality. Vybírat vhodné programy.	Pochopení reklamy a jejího poslání – nenechat se ovlivnit klamavou reklamou. Internet a další komunikační technologie brát jako pomocníky, nezneužívat je.
Návykové látky a jejich působení – závislost, zneužívání, zdravotní rizika. Jiné závislosti – počítač, gambling apod.	Odmítat nabízené návykové látky, poskytnout první pomoc při předávkování, přivolat pomoc.	Přijímat zodpovědnost za své chování.
První pomoc	Umět poskytnout první pomoc – adekvátně k věku.	Chránit zdraví své i ostatních.

Na konci 9. ročníku by měl žák mít:

znalosti	dovednosti	postoje
Pozitivní a negativní účinky jednotlivých drog. Doping.	Jak odolat vrstevníkům a nezačít.	Drogy nejsou řešením.
Tělesná a duševní hygiena. Civilizační choroby.	Zvládání stresových situací, uvolnění, relaxace. Cvičení sebekontroly.	Dobrý vztah k sobě samému – pozitivní naladění mysli. Každý člověk je jedinečný.
Fungování a vliv médií ve společnosti. Autorský zákon.	Chápat role médií v každodenním životě. Práce s nosiči, internetem. Zásady a pravidla chování v síti internet. Vyhodnotit záměr tvůrců reklam.	Tolerantní přístup k jiným názorům. Chápání médií jako nabídky názorů, postojů, ... Nenechat se ovlivnit každou reklamou.
Vztahy k ostatním.	Vzájemné poznávání ve skupině, chyby při poznávání lidí. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti.	Chápat lidská práva jako regulativ vztahů. Zodpovědnost vůči vlastní osobě.
Etnický původ. Národnostní menšiny.	Rozpoznání projevů rasové nesnášenlivosti, důvody jejich vzniku. Komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin.	Ochota chápat odlišnosti etnických skupin a kultur.
Dospívání a sexualita. Pohlavně přenosné choroby, nebezpečí návykových látek, sexuální kriminalita.	Rozvoj dovedností, jak hledat pomoc. Rozvoj nezávislosti a tolerance.	Uvědomovat si a respektovat negativní projevy dospívání. Být zodpovědný k sobě i druhým.
Bezpečné chování.	Rozpoznat rizikové prostředí, konfliktní a krizové situace.	Rozvoj sebekognice. Vnímání vlastních emocí v určitých situacích. Ochota vyhledat pomoc. Ochota pomoci druhému.
Závislosti na elektronických médiích a kyberšikana.	Dokázat chránit své soukromí, nepodléhat otevřeným kontaktům s neznámými lidmi prostřednictvím sociálních sítí.	Umět rozlišit reálnou skutečnost a skutečnost podbízenou prostřednictvím sociálních sítí na internetu.

PŘÍLOHA 3 - Školské dokumenty k prevenci rizikového chování

Legislativní rámec pro oblast školské prevence rizikového chování

Aktualizace k 1. 9. 2020

STRATEGIE

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 - 2027
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027
- Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2016 – 2020
- Krajský plán primární prevence rizikového chování v Olomouckém kraji na léta 2019 - 2022
- Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje na období 2019 -22

ZÁKONY

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek – „Tabákový Zákon“
- Zákon č. 422/2003 Sb. o sociální potřebnosti – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách (novela zákona č. 482/1991 Sb.)
- Zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí (více o ohlašovací povinnosti školy)
- Zákon č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže

VYHLÁŠKY

- Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Vyhláška č. 412/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků

METODICKÉ POKYNY A DOPORUČENÍ

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j.: MŠMT-21149/2016)
- Metodické doporučení k prevenci rizikového chování dětí, žáků a studentů ve školách a ve školských zařízeních (č.j.: MŠMT 21291/2010-28) + přílohy pro jednotlivé typy rizikového chování:

1. návykové látky
2. rizikové chování v dopravě
3. poruchy příjmu potravy
4. alkohol
5. syndrom CAN
6. školní šikanování
7. kyberšikana
8. homofonie
9. extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
10. vandalismus
11. záškoláctví
12. krádeže
13. tabák
14. krizové situace spojené s násilím
15. netolismus
16. sebepoškozování
17. nová náboženská hnutí
18. rizikové sexuální chování
19. příslušnost k subkulturám
20. domácí násilí
21. hazardní hraní
22. Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS.
 - Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č.j.: 14423/99-22)
 - Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků (č. j. MSMT-43301/2013)

- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (č.j.: 10194/2002 –14)
[související normy](#): *Zákon o sociální potřebnosti č. 422/2003 Sb. (novela zákona č. 482/1991 Sb.) – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách; Zákon o sociálně-právní ochraně dětí č. 359/1999 Sb. (změny - platné znění od 1. 1. 2015 – více o ohlašovací povinnosti školy)*
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, (č.j.: 25884/2003-24)
[související norma](#): *Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže č. 218/2003 Sb. platné znění od 1. 6. 2015*
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (č.j.: 37 014/2005-25)

PŘÍLOHA 4 - Dotazník pro třídní učitele

Tento dotazník slouží metodikovi prevence při hodnocení plnění MPP za uplynulý rok. Vyplňuje ho třídní učitel na konci školního roku (červen).

ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU TŘÍDY

Třídní učitel:

Třída:

DÍVEK

CHLAPCŮ

A)	Počet žáků		
	Počet dojíždějících žáků		
	Počet žáků, kteří navštěvují ŠD		
	Počet integrovaných žáků		
B)	Záškoláctví		
	Skryté záškoláctví (omluveno rodiči)		
	Hrubé chování, vyjadřování		
	Agresivita		
	Šikanování		
	Nevhodné chování vůči spolužákovi (spolužákům)		
	Kouření		
	Alkohol		
	Delikty v místě bydliště (vyšet. policií)		
C)	Narušené rodinné prostředí		
	Žijí v dětském domově		
	Žijí u pěstounů		
	Žijí v neúplné rodině		

Další sdělení:

Třídnické hodiny (komunitní kruhy) věnované rizikovému chování (záškoláctví, agresivní chování, šikana, zneužívání látek,...) – počet + obsah (velmi stručně):